

Lorenz Johann Friedrich Dihn

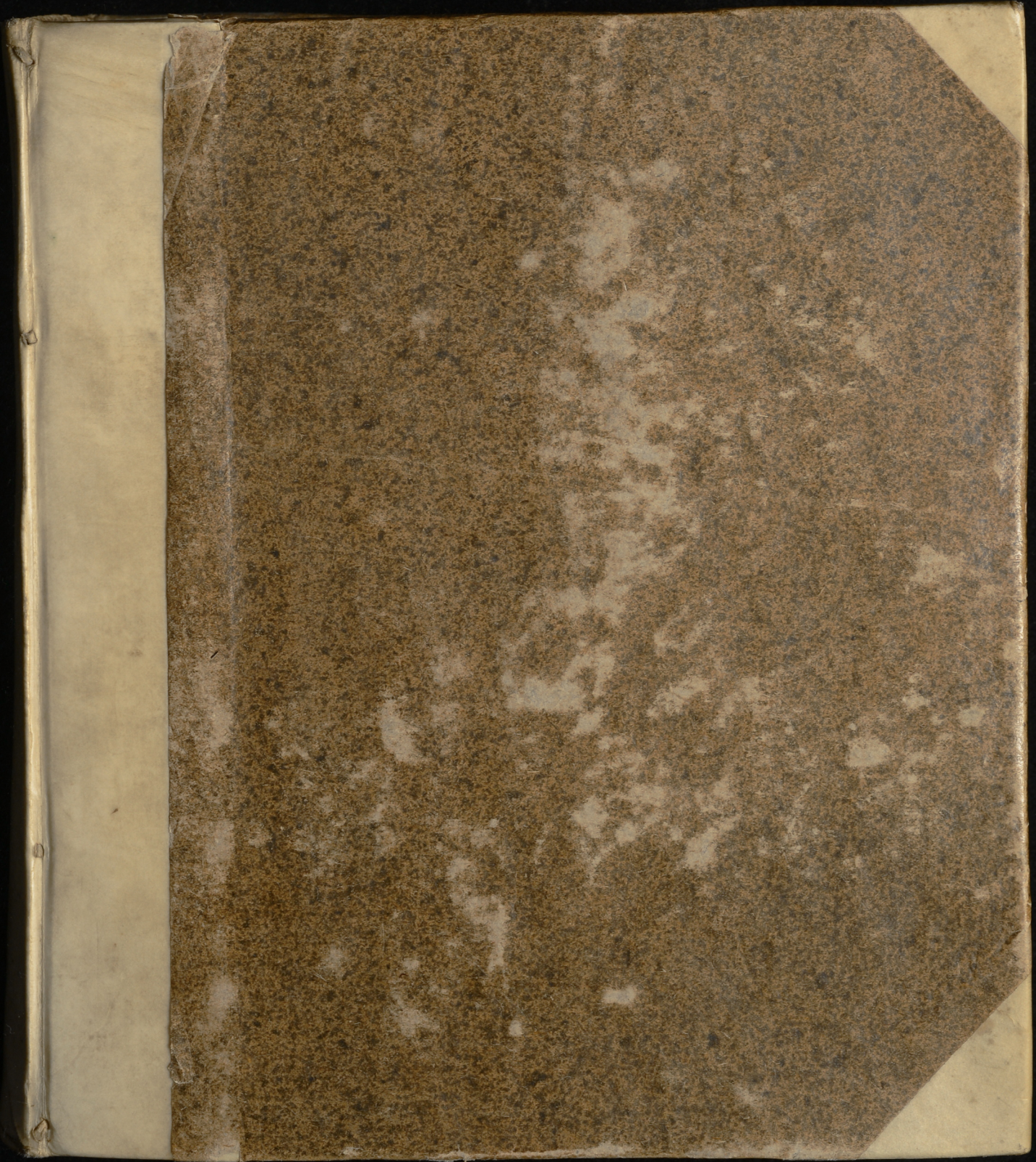
**... Propter Pacem Religioni, Anno M.D.L.V. Augustae Vindelicorum Septimo
Calendarum Octobris Datam Pauca Disserit Ex Luc. C. II. 14. Et Ut Orationem
Secularem Publice in Lyc. Cathed. Sver. Anno M. DCC LV. D. 25. Septemb. ...
habendam ...**

[Schwerin]: Bärensprung, [1755]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn841186715>

Druck Freier Zugang

N. l. - 217. 1-18.

N. l. 217. 1-18.

15
περὶ ὕψους

καὶ

τῆς ἐν ὑψίστοις δόξης Θεοῦ,

PROPTER PACEM RELIGIONI,

ANNO M.D.LV. AUGUSTÆ VINDELICORUM SEPTIMO
CALENDARUM OCTOBRIS

DATAM

PAUCA DISSERIT EX LUC. C. II. 14.

ET UT

ORATIONEM SECULAREM

PUBLICÆ IN LYC. CATHED. SVR.

ANNO M. DCC LV. D. 25. SEPTEMB.

HORA POM. IV^{TA}, FINITO SACRO IN TEMPLIS CULTU,

HABENDAM

O. O. A. ET ERUDITI ET DOCTI, SUO

QUISQUE LOCO ET ORDINE, SUSPICIENDI, COLENDI,

VENERANDI, CONSESSU SUO ATQUE FREQUENTIA SUA

ORNENT,

EA, QUÆ PAR EST, ANIMI OBSERVANTIA ET OBSEQUIO ORAT

M. LAURENT. IOH. FRIDER. DIHN,

LYC. CATH. SVR. RECTOR.

TYPIS BÆRENSPRUNGIANIS.

18

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Π εὖ ὑψὺς diu multumque "dubitarunt" eruditi, & quamvis multi multa diligenter & docte disputarint, tamen, quod jacet in aprico, res adhuc dubia videtur & vel hoc de argumento sub iudice acerrimo lis erit. Quæ quidem lis, si tandem aliquando componatur; de Systemate sive nexu in omni scribendi & dicendi ratione, in quavis lingua eaque cum ligata, tumprorsâ, res ad eum illudque adornandum & de quavis dictione & scriptione iudicandum erit facillima. Omne autem scribendi & dicendi genus, quod in iudiciis cuiusdam & arbitri & æqui & docti cadit æstimationem, tantum abest, ut κατὰ τὸ ῥητὸν tantum (i. e. ex verbis, simplicibus, propriis, impro-

impropriis, elegantibus vel elegantioribus, aptis, concinnis, argutis &c.) ut potius ex sensu & sententiis ipsis h. e. κατὰ τὴν διάνοιαν sit judicandum.

Quæ quidem ratio in scripturæ & dictionis genere & recte sentiendi & solide judicandi quum sit dudum extra controversiam apud eruditos posita; quantulumcunque nos hac de causâ & sentiendi & judicandi facultatis sumus adsequuti, quoad fieri potest, breviter indicabimus. Constat omnis ambitus dicendi & scribendi, quam periodum dicunt, quæque puncto signatur vulgo, vel una vel binis, vel tribus aut quatuor (ultra τετράκωλον non facile adfurgit oratio) propositionibus sive sententiis. Ergo potest uno puncto vel una tantum comprehendi propositio i. e. una sententia, una, quæ vocatur, enuntiatio. Possunt vero eodem illo uno puncto, in eadem illa §, duæ s. binæ, tres, quatuorve contineri & comprehendi sententiæ sive propositiones; licet non æque necesse sit, ut binæ, tres pluresve propositiones in eadem §, vel puncto semper adsint. Sed vero in genere adparenter contradictorio omni, necessario & coactim duæ requiruntur propositiones, quarum altera idem adfirmare, altera negare de eadem re idem videtur. Talis v. enuntiandi h. e. scribendi & dicendi causa, quæ nobis SUBLIMIS vocatur, quoniam neque potest, neque debet confundi & misceri cum quovis alio scribendi & dicendi genere; primum adparet, quodnam sit fundamentum discriminis inter dictionem s. scriptionem sublimem, & quamvis aliam; deinde, quænam adtributa sive adfectiones & propria, quarti, ut ajunt, modi τῷ Sublimi, sive τῷ ὑψέι adsignari soleant, ad-

adparebunt; denique cum ratio distinguendi, atque definiendi sit sufficienter jam indicata; Definitio nunc ipsa erit in promptu. Est igitur hæc: Genus scribendi & dicendi sublime est, in quo necessario duæ ad sunt propositiones, quarum altera, salva veritate, & salvo principio primo, idem adfirmat, quod altera negat; idque verbis lectissimis propositum. Talis dicendi & scribendi ratio ferit non modo, ἀνθρώπων, sensus, siue facultates animæ inferiores, si in tempore & pro tempore adhibeatur; sed etiam luscitat, percellit, perstringit superiores (conf. si lubet Programma nostrum brevissimum P.P. Ao. 1755. Mensē Mart. Th. VIII. XII.) h. e. in admirationem & quosvis alios adfectus & πᾶσι rapit lectorem pariter atque auditorem quemvis, siue eruditum siue rerum & litterarum rudem, modo sit homo facultate judicandi præditus; atque sic in tempore adhibita docet, delectat, movet. Tantum περὶ ὧν. Nam instituti nostri non fert tempus, ut de versu 14 ex Luc. II. sublimi scribamus modo.

§. II.

Cum autem ἐν ὑψίστοις sit δόξα siue Gloria Deo Trinuni, Patri, Filio & Spiritui Sancto; cum propter pacem in Iesu Christo, quæ mentem ex superat, ex qua veluti fonte profluit & redundat pax bonæ conscientiae Phil. IV. 7. Rom V. 1. Ioh. XIV. 27. & omne omnino beneficiorum genus in nos met collatorum, quod vox Hebræa - indicat 2 Sam. XVIII. 29. I. Sam. XX. 21. 2. Reg. V. 21. 22; tum quoque propter pacem publicam, quam Religiosam dicunt; Huic illi Numini canimus id, quod in proverbium abiit vere Christianorum:
Soli

Soli Deo Gloria, quippe Christiani vere tales ἀδιαλείπτως orant
 I. Tess. V. 17. & concinunt cum multitudine coelestium
 copiarum; Gloria in supremis Deo & in terra pax,
 erga homines benevolentia. Quamquam n. hæc verba
 non unam eandemque admittunt interpretationem; quippe
 cum doctissimi quique & vel de Religione atque Ecclesiastio-
 nostra longe meritissimi Viri non idem de Voce εἰρήνης f. pacis h.
 I. Luc. II. 14. sentire videantur; tamen idem videntur sen-
 tire & vere idem sentiunt. Sentiunt idem περὶ εἰρήνης I. c.
 Nam Magnus ille Ioh. Laur. Mosheimius ita legit: Δόξα ἐν
 ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς, εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία, & sic interpre-
 tatur verba: Pax inter homines bona voluntas Dei est; h.
 e. placet Numini, ut Iudæi gentesque per Christum in unum
 corpus coalescant. Æque magnus olim nunc ἐν αἰγίοις, vel
 post fata supra meas positus laudes Ioh. Christoph. Wolfius
 „in Curis Philologicis & Criticis monet, Stylo Scripturæ
 „minus convenienter dici, pacem inter homines bonam esse
 „voluntatem Dei, mutata imprimis interpunctione, quæ &
 „absque urgente necessitate videatur facta, & id incom-
 „modi pariat, ut ex antecedenti commate vox Dei repeta-
 „tur: Taceo, quod τὸ ἐν per inter vertatur. Itaque dis-
 sentiunt inter se in hoc versu Mosheimius & Wolfius, lidem
 a. inter se περὶ εἰρήνης f. de pace non dissentiant. Nam uter-
 que de pace terræ exponit, & hanc pacem ex benevola
 Dei voluntate ad homines pertinere indicat. Ita in voto
 hoc cælum cum terra conjungitur. Deo in coelo laus,
 hominibus in terra pax & gratiosa Dei voluntas vindicatur.
 Hactenus illi. Conf. cui commodum est vel placet

cet

cet plura in h. l. legere, Wolffius. l. c. in Ev. Luc. Cap. II. 14. Utinam omnes ad unum Theologi Duum Viros hos sequuti, essent εἰρηνοποιοί Matth. V. 9. Itaque poterant inter se dissentire & consentire secum; modo ὑποτύπωσις ὑγιαίνοντων λόγων 2. Tim. I. 13. teneatur, retineatur, custodiatur: de qua re ardua & argumento gravissimo Dissertationem lectione iterata deciesque repetita dignissimam olim scripsit B. Ille Noster Fr. Alb. Æpinus, A. 1727.

§. III.

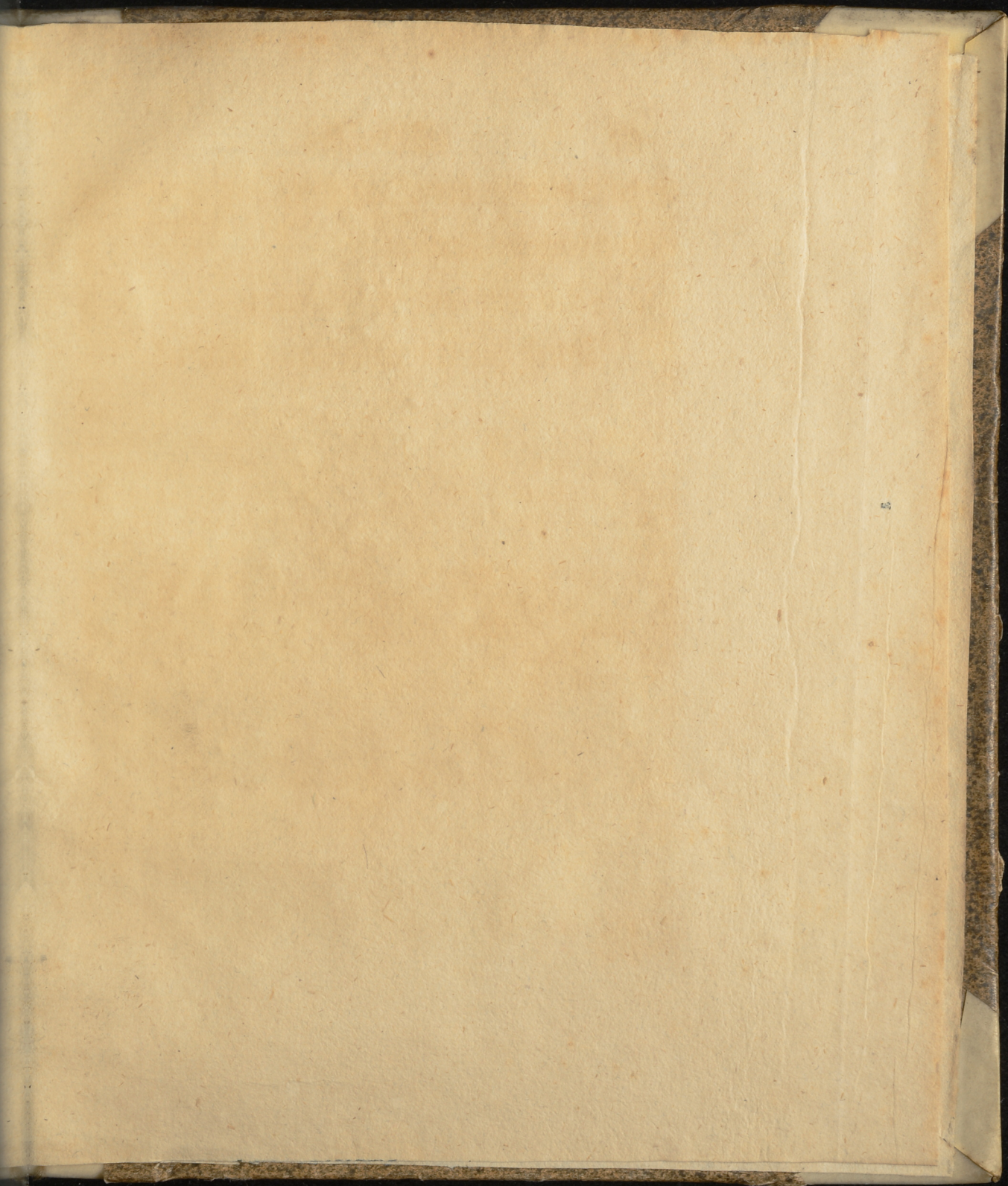
Id nunc non agimus, ut pax ea constituatur, quæ dudum est facta per Iesum Christum, & in iustificatis est facta atque fit in iustificandis per fidem in bona propter Christum conscientia per Verbum θεῦ πνεύματι; quam pacem supra paragrapho 2. attigimus. Sed de pace externa loquimur & loquemur eo, quem indicavimus, die 25. Septembris. Indulgit enim Deus hoc tempore, hoc die Augustæ Vindelicorum, omnibus Protestantibus, qui ab An. 1529. in Imperio Romano Germanico vocabantur, duobus ante Seculis, Pacem publicam, externam eamque Religiosam. Namque Pax Religiosa est conventio Imperatoris ac Statuum Imperii in Comitibus illis Augustanis de Religione Protestantium non minus, quam Catholica seu vetere, (ut vocatur) toleranda. Uberius hoc in Oratione habenda persequemur & rem gestam brevitate, qua fieri poterit, explicabimus, quantumque sit beneficium Divinum nobis collatum indicabimus. Quoniam autem eo omnia pertinent, ut Gloria celebretur divina, pro totius Imperii

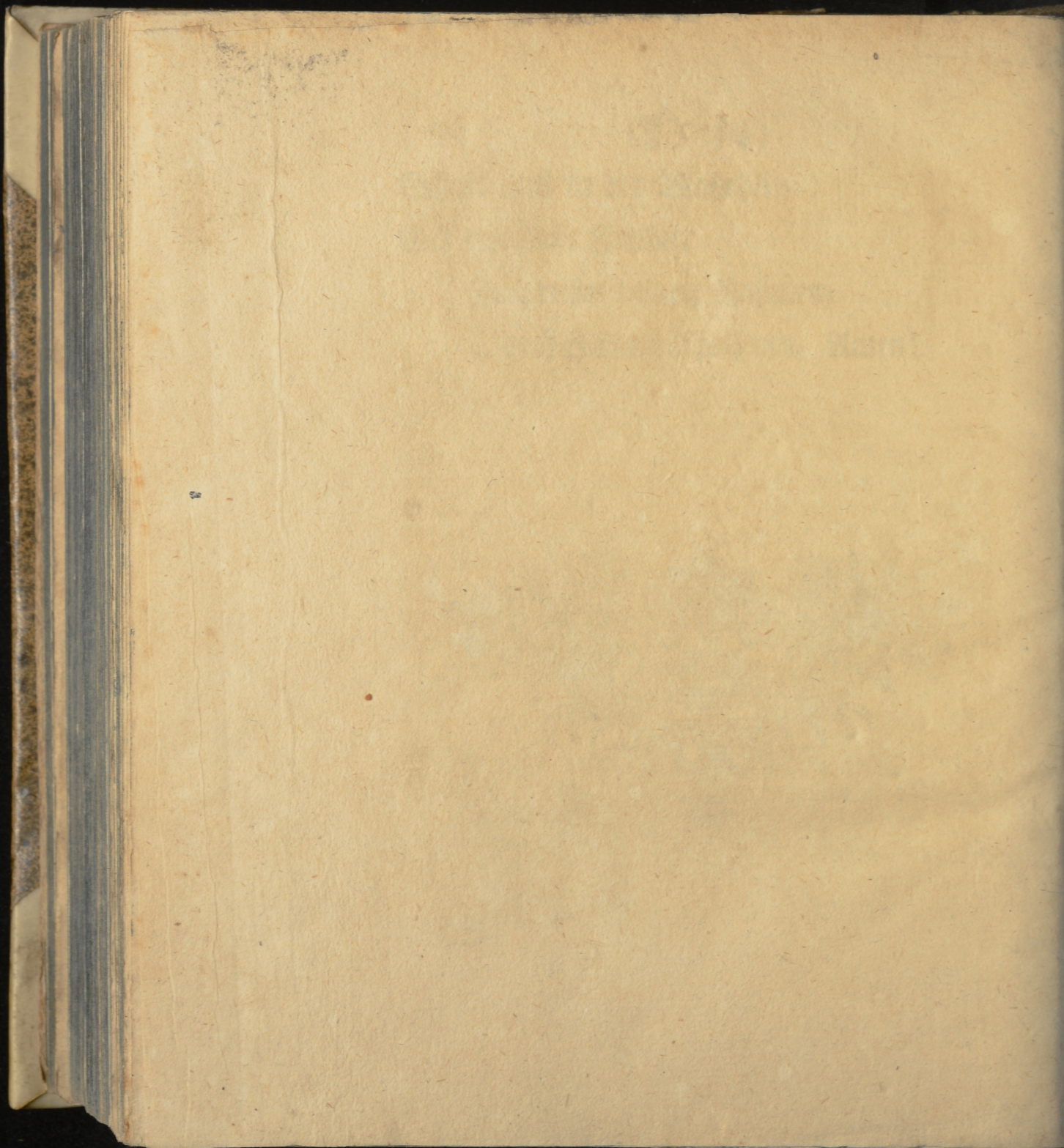
rii

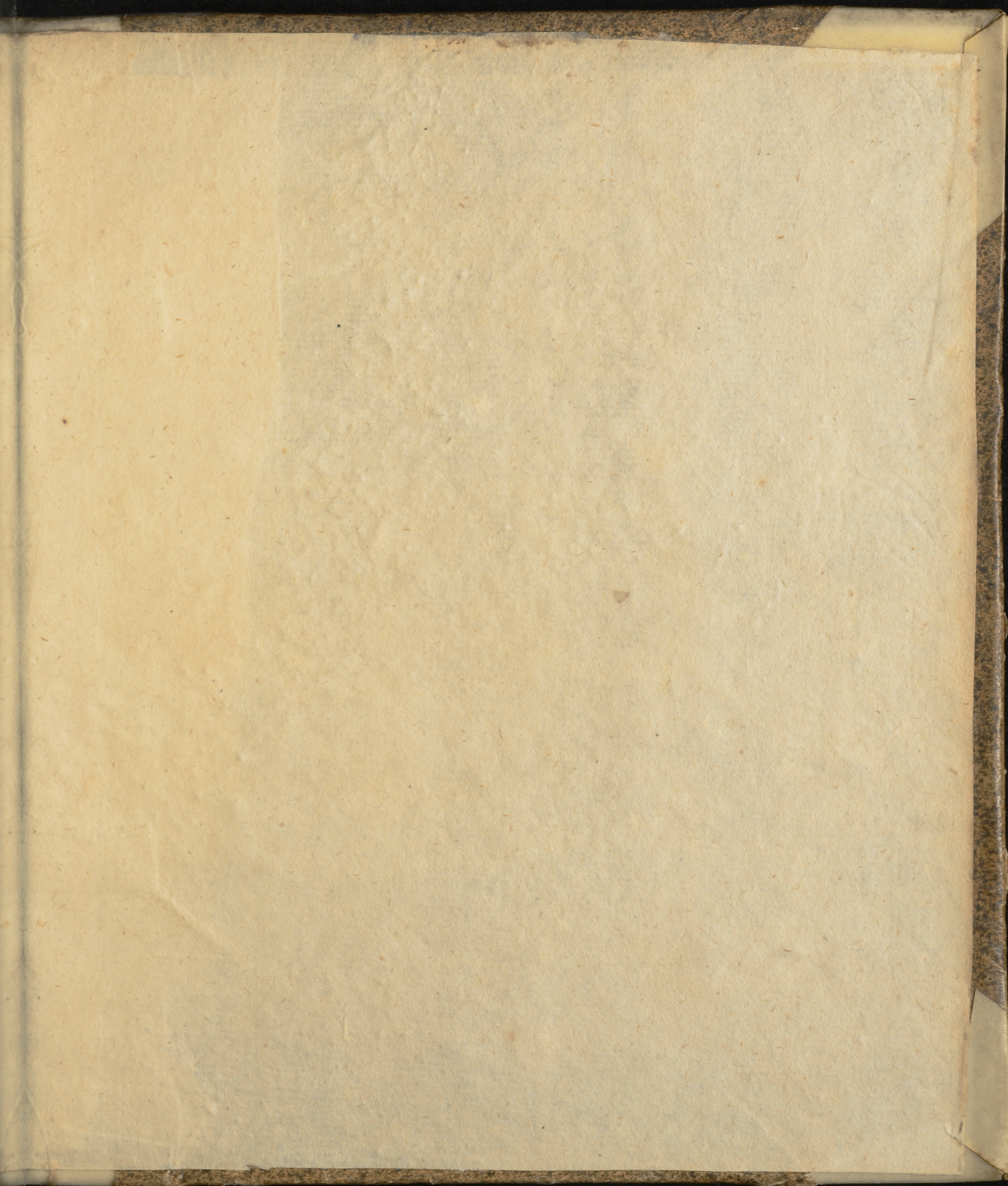
rii Romani Teutonicæ Nationis salute & imprimis pro Summi in finibus Mecklenburgicis Imperantis, SERENISSIMI NOSTRI NUTRICII ET DUCIS REGNANTIS CLEMENTISSIMI, INDULGENTISSIMI incolumitate, prosperitate & felicissimo perennante Regimine, ac Vita Vota Deo nuncupabimus, pariter atque pro TOTA SERENISSIMA DOMO MECKLENBURGICA, ut sub EIUS SERENISSIMI NOSTRI ET SUMMI REGNANTIS Umbra, post Deum, & alis pace hac & quam maxime quoque ea, qua sub Auspiciis Divinis d. 18. Apr. h. a. M. DCCLV. Terrarum Mecklenburgicarum salutis provisum est feliciter! perpetuo frui liceat propter Christum. Facient id, ut non spero solum, sed etiam confido, omnes, quotquot nostram Orationem sua præsentia cohonestabunt.

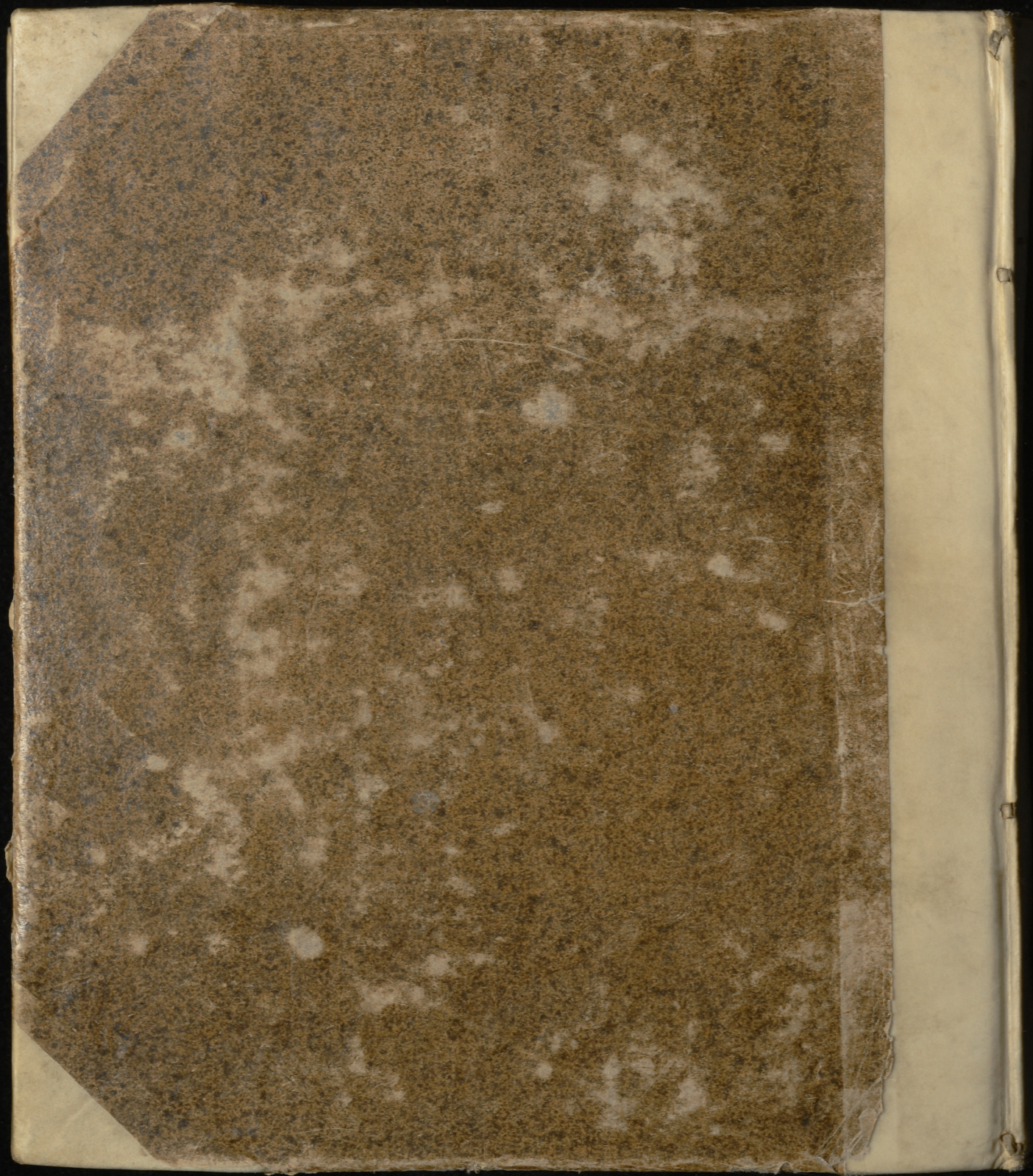
Prodibunt etiam in conspectum O. O. A. H. Oratores tirones h. t. qui, non ut mihi agre faciant, utor phrasi Terentiana, Oratiunculas quasdam recitabunt: quos quidem juvenes, ut benigne audiat, solemnioribus æque oro precibus.

get es selbst, daß die Gottlosen keinen
 , denn so lautet es im Text : die
 spricht der Herr, haben keinen
 vorhergehenden 17ten Vers sprach Gott :
 als nützlich ist, und leite sie auf dem
 gehen sollten, er wünschet vers 18, daß sie
 bote merckten, so würde ihr Friede
 ch, wie ein Wasser - Strohm, und
 er auch im Zeitlichen reichlich geseegnet
 er dahergegen spricht er : die Gottlo-
 zen Frieden ; das muß derjenige nun
 ten wissen, und am wahrsten sagen
 cher die Wahrheit selbst ist, und
 an. Je mehr nun der Unfriede nichts
 in Zeit und in Ewigkeit an Leib und
 zieht, desto mehr soll ein jeder nach
 Frieden der Seelen trachten ; damit er
 t der Gnade Gottes, und nach die-
 wigen Herrlichkeit theilhaftig werde.

erhalte aber die wahre seligmachende
 unserm lieben Vater - Lande, Er unter-
 igtions-Frieden bis an der Welt Ende,
 Je zum wahren Frieden mit Gott.

Erhalt

the scale towards document

10 09 03 02 01 C7 B7 A7 C8 B8 A8 C9 B9

4.5 5.0 5.5 6.0

11 16 17 18 20 A5 B5 A2 B2 C2 B1 A1 C1

23
 Patch Reference numbers on UTT
 Serial No. TE263